

Rektors beslutsmöte: 19

Datum: 2021-05-19 kl 13:00

Plats: Zoom

PROTOKOLLSUTDRAG

Ärende

Ärendenummer

RB § 111

**Beslut om yttrande rörande Socialdepartementets remiss
Informationsöverföring inom vård och omsorg (SOU 2021:4)**

LNU 2021/482

Föredragande: Eva Öster, universitetsledningens kansli

Linnéuniversitetet har anmodats yttra sig över
Socialdepartementets remiss, dnr S2021/00850, gällande
Informationsöverföring inom vård och omsorg (SOU 2021:4).

Fakulteten för hälso- och livsvetenskap har tilldelats ansvaret att
bereda ärendet och föreslår att Linnéuniversitetet lämnar
synpunkter i enlighet med bilagan.

Ärendet faller inte inom ramen för MBL.

Handläggningen har godkänts av avdelningschef Thorbjörn
Nilsson, universitetsledningens kansli.

Beslut:

Rektor beslutar

att Linnéuniversitetet avger remissvar enligt bilaga.

Bilaga:

- Bilaga 1 - Remissvar.docx

Remissvar Informationsöverföring inom vård och omsorg SOU 2021:4

Dnr: S2021/00850

Vid Fakulteten för hälso- och livsvetenskap vid Linnéuniversitetet bedrivs utbildning och forskning bland annat inom hälso- och vårdvetenskap och eHälsa.

Sammanfattning

Fakulteten för hälso- och livsvetenskap vid Linnéuniversitetet (genom granskning av Institutionen för hälso- och vårdvetenskap och Institutionen för medicin och optometri) välkomnar utredningen och stöder, med vissa överväganden, dess lagförslag om sammanhållen vård och omsorgsdokumentation genom direktåtkomst, utvidgade möjligheter till informationsöverföring för kvalitetsuppföljning, samt möjligheter att införa sekretessbrytande bestämmelser. För att uppnå målen med säker, jämlik och effektiv vård behövs obligatorisk sammanhållen vård- och omsorgsdokumentation samt heltäckande obligatoriska data för kvalitetssäkring. Vi ser risker med att vård och omsorgsverksamheter erbjuds frivillighet att dela dokumentation, samt med patienters opt-out avseende vårdgivarnas direktindelning och kvalitetsuppföljning. Vi bedömer även att utredningen inte beaktat behovet av god digital kompetens hos personalen.

Överväganden

Förslaget om sammanhållen vård- och omsorgsdokumentation

Möjligheten för verksamheter inom socialtjänsten och hälso- och sjukvård att ha *tillgång till varandras vård- och omsorgsdokumentation*, genom direktåtkomst eller annat elektroniskt utlämnande, är viktigt för att säkerställa en god och säker vård och omsorg för personer som är äldre eller har funktionsnedsättningar. Ett exempel är vården och omsorgen av personer med demenssjukdom där viktig dokumentation inte delas fullt ut mellan olika yrkesgrupper inom omsorg och vård. För att leva upp till god och säker vård och omsorg behöver sammanhållen vård- och omsorgsdokumentation ske såväl inom kommunal förvaltning och mellan huvudmän för att möjliggöra helhetsbilder över personers vård, omvårdnad och omsorg. Vi anser att utredningens förslag om frivillighet för förvaltningar och verksamheter att nyttja möjligheten riskerar ojämlika förutsättningar och begränsad kontinuitet i vården och omsorgen, dvs. vi stöder inte förslaget om verksameters frivillighet. Med integritetsstärkande bestämmelser, samt sekretess- och behörighetsbestämmelser för informationsutbyte borde utredningen beakta starkare skrivningar om betydelsen av införande eller ett obligatoriskt införande.

Gemensam (digital) journalföring mellan regional och kommunal vård är nödvändig för att ge patient/brukare vård som är säker, effektiv och ändamålsenlig. För att leva upp till detta måste nödvändig information vara tillgänglig för berörd vård- och omsorgspersonal oavsett om offentlig eller privat utförare. Patientens *opt-out* avseende direktindelning av vissa journaldata mellan offentlig eller privat vårdgivare är problematisk då det kan innebära att vårdpersonal inte har tillgång till data som behövs för att fatta ett riktigt beslut, dvs. det blir en säkerhetsrisk för patienten. Vi anser att man som individ primärt inte ska kunna motsätta sig direktindelning av vissa

journaldata utan bedömer att direktdelning av vissa uppgifter mellan vårdgivare bör vara utgångspunkten. Vi stöder med andra ord förslaget om att opt-out inte ska kunna tillämpas.

Förslaget om informationsöverföring för kvalitetsuppföljning

Förslaget om individens *opt-out* berör även *kvalitetsuppföljning* och i enlighet med det särskilda yttrandet om gemensam (digital) journalföring anser vi att huvudmännens totalansvar för hälso- och sjukvård respektive socialtjänst med tillhörande samhällsnytta riskerar att undergrävas av förslaget om opt-out. Vi stöder således inte förslaget om opt-out av personuppgifter för verksamheters kvalitetsuppföljning på gruppnivå.

Den gemensamma journalföringen möjliggör *kvalitetsuppföljning* på ett enklare sätt om journalen är utformad med en gemensam informationsstruktur. Här bedömer vi att utredningen har underskattat möjligheterna att kombinera olika journalsystem. Detta problem finns mest utbrett i regioner med många olika vårdgivare så som i framför allt Stockholm. I regioner med redan samma journalsystem för sjukhus- och primärvård samt läskopia inom kommunal vård är detta problem mindre och man är bättre förberedd på en gemensam journalföring.

Kvalitetsuppföljningen är nödvändig inte bara för kostnad-nyttoberäkningar utan i minst lika hög grad för *lärandet*, dvs. att personalen får återkoppling på sitt handlande. Detta beskrivs ofta som ett kunskapshjul där personal blir mer motiverade att fylla i data korrekt om de också ser konsekvenserna. På detta sätt uppnås bättre datakvalitet, som i sin tur kan leda till bättre beslut. Vi anser att utredningen borde ha beaktat detta.

Vi välkomnar utredningens förslag att kunna använda insamlad data för *forskning* om data hanteras krypterat respektive anonymiserat. Samtidigt stöder vi förslaget att data som inte är anonymiserad inte ska kunna användas utanför regionen och kommunen.

Nya delar som saknas och bör beaktas

Det vi *saknar* i hela utredningen är betydelsen av *digital kompetens* för att kunna förverkliga förslagen. Nationella vårdkompetensrådet har uppmärksammat denna brist och vill att undervisning om digitalt stöd i vården förstärks i både grund- och fortbildning av berörd personal. Vid Linnéuniversitetet undervisar vi om bland annat terminologi, regler mm inom masterkurser i eHälsa.

Göran Peterson, professor vid Institutionen för medicin och optometri
Stefan Andersson, lektor Institutionen för hälso- och vårdvetenskap

Fakulteten för hälso- och livsvetenskap
Linnéuniversitetet

Kalmar 210510